

Inte gratis att avskaffa revisionsplikten

Ny rapport om den samhällsekonomiska nyttan av revision

Vilka blir de samhällsekonomiska effekterna av slopandet av revisionsplikten? Den frågan diskuteras i rapporten "Den samhällsekonomiska nyttan av revision" som tagits fram på uppdrag av branschorganisationen FAR SRS. – Rapporten bekräftar att man inte utan vidare kan säga att avskaffandet av revisionsplikten ger samhällsekonomiska fördelar, säger FAR SRS ordförande Peter Clemedtson.

Med anledning av regeringens planer att slopa revisionsplikten för mindre aktiebolag har FAR SRS låtit konsultföretaget ECON Pöyry ta fram en rapport med syftet att belysa de samhällsekonomiska effekterna av att revisionsplikten avskaffas. Peter Clemedtson anser att rapporten kommer helt rätt i tiden i och med den pågående revisorsutredningen som ser över hur revisionsplikten för mindre företag kan avskaffas.

– Det saknades en samhällsekonomisk analys av effekterna av att revisionsplikten avskaffas. Frågan har tidigare diskuterats utifrån ett europaperspektiv, men man kan inte dra paralleller med andra länder utan att ta hänsyn till att det ser olika ut i olika länder. Exempelvis finns kulturella skillnader, skillnader i rättssystem och olika beteendemönster i näringslivet. Det är viktigt att vi bildar oss en uppfattning utifrån svenska förhållanden, säger Peter Clemedtson.

Den samlade välfärdsökningen

Enligt beräkningar i rapporten blir den samlade välfärdsökningen av slopad revisionsplikt för små aktiebolag (under tre miljoner kronor i omsättning) 200–300 miljoner kronor per år. Detta motsvarar runt 0,7 procent av den samlade omsättningen för de företag som antas låta bli att köpa revisionstjänster vid en avveckling.

Enligt rapporten kommer dock kostnaderna som följer av ett avskaffande av revisionsplikten att vara betydande, exempelvis i form av ökade kontrollåtgärder från det allmännas sida för att förebygga ekonomisk brottslighet. Även aktieägare, banker och andra kreditgivare kommer att drabbas i form av högre transaktionskostnader.

Slutsatsen av detta resonemang är att avskaffandet av plikten för små aktiebolag i stort handlar om en omfördelning av kostnader från företagen till skattebetalarna. Peter Clemedtson håller med om denna slutsats. Han menar att förhoppningarna om de besparingar som kan göras för det lilla företaget sannolikt har varit för högt ställda.

– Rapporten bekräftar att man inte utan vidare kan säga att avskaffandet av revisionsplikten ger samhällsekonomiska fördelar. Tvärtom pekar rapporten på att det uppstår betydande externa samhällsekonomiska kostnader, säger Peter Clemedtson.

Flertalet europeiska länder tillämpar idag en begränsad revisionsplikt. I dessa länder är det istället vanligt att skatterädgivare eller andra aktörer bistår företagen i samband med rapportering till skattemyndigheten. Rapporten belyser situationen i några av de länder som relativt nyligen har avskaffat revisionsplikten, däribland Storbritannien. Där har man, enligt rapporten, uppmärksammat att konkurrensen mellan revisorer och andra aktörer inte sker på lika villkor. Medan revisorerna är underställda särskilda kvalitetskrav i sin yrkesutövning kan andra grupper utföra liknande tjänster utan att vara tvungna att ta hänsyn till sådana krav. Rapporten betonar därför vikten av att säkerställa konkurrensneutrala villkor mellan olika yrkesgrupper i samband med att revisionsplikten avskaffas för de mindre bolagen i Sverige.

Peter Clemedtson håller med om att det finns en viss sådan risk, inte minst med tanke på de allt mer komplexa regelverk som följer i globaliseringens spår. Men han är inte orolig för revisorernas och branschens framtid.

Vilka företag ska undantas?

I debatten om revisionspliktens avskaffande har det diskuterats vilka bolag som ska undantas från plikten. I de europeiska länder som har begränsad revisionsplikt är årsomsättning, balansomslutning och antal anställda avgörande. Rapporten ställer sig tvekan till om årsomsättningen är ett lämpligt gränsvärde. Istället föreslås att det ska vara antalet ägare som avgör. Resonemanget grundar sig på argumentet (för ett avskaffande) att det i små aktiebolag inte finns något behov av att säkerställa att ägarna får insyn och skydd eftersom ägare och vd ofta är en och samma person, som också ingår i bolagets styrelse.

Peter Clemedtson vill inte uttala sig om huruvida han anser att förslaget är bra eller dåligt, utan hänvisar till den pågående revisorsutredningen.

– Det kan vara ett intressant inspel till revisorsutredningen. Men det är många faktorer som måste vägas in och det ska också vara praktiskt att genomföra. Jag ser fram emot att se vad utredningen kommer fram till, säger Peter Clemedtson.

Avskaffandet av revisionsplikten är som bekant en del i regeringens arbete för att underlätta för

de små företagen. Men enligt rapporten riskerar företag som väljer bort revision att gå miste om mervärden i form av synpunkter från revisorerna, vilket i förlängningen kan leda till att företaget tappar i produktivitet och effektivitet.

– En bra revisor underlättar för företaget. Men vi måste bli bättre på att visa på nyttan av det vi gör genom att vara aktiva i näringsliv och samhälle. Då kommer förtroendet för våra tjänster att öka, säger Peter Clemedtson.

Sammantaget ser Peter Clemedtson både fördelar och nackdelar med att revisionsplikten avskaffas för mindre bolag.

– När tjänsteutbudet blir mer anpassat efter olika situationer så kommer det så kallade förväntningsgapet att minska. Då kan vi mer direkt beskriva ändamålet och anpassa insatserna efter vilka behov som finns. Revision är ett brett begrepp som är svårare att definiera, säger Peter Clemedtson.

På lång sikt tror han inte att avskaffandet av plikten kommer att få några negativa effekter för branschen. Däremot på kort sikt – för dem som inte anpassar sig tillräckligt snabbt.

– Det kan bli besvärligt för en del. Till stor del handlar det om vilken inställning man har till förändringar. Men jag är inte orolig, branschen har en gynnsam framtid, avslutar Peter Clemedtson.

Pernilla Halling

Rapporten "Den samhällsekonomiska nyttan av revision " finns på < www.farsrs.se >

© Copyright FAR SRS Förlag AB Allt mångfaldigande genom kopiering, vidare spridning etc. förbjudet.

